

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej w Gdańsku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku psychologia na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią I zespołu nauk społecznych prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej uchwały, wyraża:

negatywną opinię

związku z tym, że studia na kierunku psychologia na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym nie spełniają warunków ich prowadzenia odnośnie do nazwy kierunku studiów, opisu zakładanych efektów uczenia się, realizacji programu studiów, sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia doboru kadry i obsady zajęć objętych programem studiów, infrastruktury i dostępu do zasobów bibliotecznych, współpracy z otoczeniem, w szczególności w zakresie doboru miejsc praktyk oraz kształcenia w zakresie języka obcego.

Uzasadnienie:

1. Nazwa kierunku studiów – psychologia – nie znajduje pełnego odzwierciedlenia w opisie zakładanych kierunkowych efektów uczenia się, bowiem w opisie efektów znajdują się odwołania głównie do pedagogiki, a nie psychologii. W opisie zakładanych efektów uczenia się nie została ujęta w sposób kompleksowy problematyka psychologii, która nie obejmuje zagadnień obecnych w przedstawionym programie, jak metodyka, dydaktyka, diagnostyka pedagogiczna.
2. Wnioskodawca nie wykazał zapotrzebowania lokalnego rynku pracy na absolwentów wnioskowanego kierunku studiów, a w szczególności zapotrzebowania zawodowego rynku pracy. Podpisano porozumienia jedynie z trzema potencjalnymi pracodawcami. Brak jest informacji wskazujących na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym podczas tworzenia programu studiów.
3. Zakładane efekty uczenia się nie są specyficzne ani dla kierunku będącego przedmiotem wniosku, ani dla profilu praktycznego, bowiem w bardzo ograniczonym zakresie uwzględniają umiejętności praktyczne specyficzne dla wnioskowanego kierunku. Dużą część efektów w zakresie umiejętności stanowią efekty generyczne lub efekty określone jako umiejętności praktyczne bez ich uszczegółowienia.

4. Efekty uczenia się są zbyt ogólne, nie został w nich określony zakres przedmiotowy wiedzy do opanowania przez studentów, ani konkretne umiejętności praktyczne, które zostaną przez nich opanowane. W opisie zakładanych efektów uczenia się występują także błędy terminologiczne, niejednoznaczności, utrudniające ich zrozumienie, a także pospolite błędy językowe. Opisy są zbyt ogólne lub nadmiernie rozbudowane, np. zakresem wiedzy specyficznej dla dyscypliny psychologia lub wybranych subdyscyplin. Sposób opisu zakładanych efektów uczenia się sprawia, że bardzo utrudnione, a w niektórych przypadkach niemożliwe będzie skuteczne sprawdzenie i ocena ich osiągnięcia przez studentów. Również brak specyficznych efektów uczenia się przypisanych do zajęć stanowi czynnik w istotnym stopniu utrudniający stworzenie skutecznego i rzetelnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiąganych przez studentów.
5. Efekty uczenia się z zakresu efektów podstawowych, kierunkowych i specjalnościowych są przypisywane poszczególnym zajęciom objętym programem studiów w sposób przypadkowy, co jest skutkiem niezdefiniowania specyficznych efektów dla zajęć. W konsekwencji prowadzi to do rozproszenia treści zapewniających osiągnięcie określonego efektu w różnych zajęciach.
6. Nie jest spełniony warunek określony w § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861, z późn. zm.), bowiem z analizy harmonogramu realizacji programu studiów wynika, iż student może dokonać wyboru zajęć, którym przypisano 52 ECTS, co stanowi 29% łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów, podczas gdy wymagane jest 30%.
7. Zajęcia traktowane przez Wnioskodawcę jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne nie spełniają warunku określonego w § 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, gdyż nie zostało określone, jakie czynności praktyczne będą wykonywane przez studentów, ani nie wskazano we wniosku, że studenci będą wykonywać te ćwiczenia w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem i deklarowanej przez Wnioskodawcę w sylwetce absolwenta. W związku z tym trudno uznać, iż zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne przyporządkowano więcej niż 50% łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów. Wnioskodawca wyodrębnił w harmonogramie realizacji programu studiów grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wskazując wszystkie ćwiczenia odbywające się w module kształcenia kierunkowego i specjalnościowego i niektóre z modułu podstawowego. Przeważającej większości zajęć, które w zamierzeniu mają te umiejętności kształtować nie są przypisane specyficzne efekty uczenia się opisujące efekty w zakresie umiejętności, a dodatkowo w sylabusach nie zostały opisane zadania praktyczne mające być wykonane przez studenta.
8. Z analizy efektów uczenia się wynika, iż ten sam efekt podstawowy lub kierunkowy ma być osiągany na różnych zajęciach, przy czym nie określono, jakie aspekty tego efektu będą na zajęciach osiągane, co czyni niemożliwym ocenę, czy studenci uzyskają wiedzę i opanowują umiejętności we właściwej kolejności, a tym samym ocenę poprawności

- sekwencji zajęć w obrębie grup przedmiotów podstawowych, kierunkowych i specjalnościowych.
9. Metody kształcenia nie zapewniają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych, których opanowanie ma znaczenie kluczowe dla kierunku studiów o profilu praktycznym. Z opisu przedstawionego w sylabusach wynika, że dominują metody dydaktyczne prowadzące głównie do asymilacji wiedzy, zaś niemal całkowicie pominięte zostały metody praktyczne, przy stosowaniu których student wykazuje się na zajęciach wykonywaniem czynności praktycznych.
 10. Praktykom zawodowym przypisano bardzo ogólne efekty uczenia się w zakresie umiejętności, bez wskazania specyficznych umiejętności praktycznych oraz zadań, które student powinien realizować w trakcie praktyki. W rezultacie takiego opisu nie wiadomo, jakie umiejętności praktyczne ma opanować student po odbyciu praktyki zawodowej i jakie zadania profesjonalne jest zobowiązany w trakcie praktyki realizować, aby potwierdzić uzyskanie tych umiejętności. W takiej sytuacji nie ma możliwości sprawdzenia, czy student osiągnął efekty uczenia się zakładane dla praktyk czy nie, a tym samym zaliczenia mu praktyk zawodowych, co jest jednym warunków ukończenia studiów i uzyskania dyplomu. Brak specyficznych efektów uczenia się zakładanych dla praktyk oraz określenia zadań zawodowych, które student powinien wykonywać na praktykach uniemożliwia opiekunowi praktyki dokonanie jednoznacznej oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk.
 11. Wnioskodawca nie wymienił placówek ani nie określił szczegółowych kryteriów, jakie muszą być spełnione przez określoną placówkę, by student mógł osiągnąć w wybranej placówce efekty uczenia się zakładane dla praktyk, pomimo, iż regulamin praktyk dopuszcza możliwość samodzielnego wyboru miejsca odbywania praktyki.
 12. Liczba godzin praktyk nie spełnia wymagań określonych w art. 67 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.), gdyż zaplanowane 600 godzin praktyk i 25 punktów ECTS nie jest wystarczające do uznania, że praktyki te będą spełniały wymóg realizacji ich przez 6 miesięcy. Student powinien odbywać praktyki w warunkach rzeczywistych dla aktywności zawodowej. Praktykant powinien mieć status zbliżony do statusu pełnoprawnego pracownika. Jako że Uczelnia określiła wymiar praktyk na 600 godzin, biorąc pod uwagę zakładane efekty uczenia się, uznaje się, że nie jest możliwe ich osiągnięcie przy założeniu ok. 25 godzin pracy w tygodniu.
 13. Wnioskodawca nie dysponuje możliwościami odbywania przez studentów praktyk w miejscach typowych dla wybranych modułów specjalnościowych. Tylko 3 instytucje podpisały z Wnioskodawcą listy intencyjne, deklarując przyjęcie na praktykę studentów oferujące łącznie miejsca praktyk dla 90 studentów, co z punktu widzenia przewidywanej liczby 50 studentów jest liczbą za małą, praktyki są bowiem zaplanowane we wszystkich, poza 1., semestrach studiów, a liczba studentów w pełnym cyklu kształcenia będzie wynosiła docelowo 150.
 14. Wnioskodawca nie przedstawił organizacji zajęć na studiach niestacjonarnych. Nie można więc ocenić, czy Uczelnia zapewnia studentom efektywne wykorzystanie czasu

- przeznaczonego na udział w zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów.
15. Podane przez Wnioskodawcę informacje o warunkach kwalifikacji (a właściwie ich brak) na studia są niezgodne z art. 70 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.). We wniosku nie zostało określone, jakie wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości będą podstawą przyjęcia na wnioskowany kierunek.
 16. We wniosku nie zawarto szczegółowego opisu zasad dyplomowania specyficznego dla wnioskowanego kierunku. Brak sylabusu do przedmiotu *przygotowanie do egzaminu dyplomowego* uniemożliwia ocenę procesu dyplomowania.
 17. Wnioskodawca nie przewiduje w programie studiów prac dyplomowych. Przewiduje natomiast monitorowanie zasad weryfikowania zakładanych efektów uczenia się poprzez weryfikację procedury zatwierdzania tematów prac dyplomowych, ocenę procedury doboru recenzentów i jakości recenzji. Jest to wyraźna sprzeczność, której nie da się wyjaśnić na podstawie dostarczonej dokumentacji.
 18. Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów są określone w sposób bardzo ogólny i nie są zróżnicowane. We wszystkich sylabusach występują te same określenia metod np. wypowiedzi ustne i pisemne w czasie zajęć, zaliczenie pisemne lub ustne, praca zaliczeniowa lub projekt bez ich dookreślenia i uszczegółowienia. Są one nietrafnie dobrane w odniesieniu do efektów uczenia się obejmujących kształtowanie umiejętności praktycznych.
 19. Nie jest spełniony warunek określony w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.), bowiem struktura kwalifikacji kadry kierunku nie jest dostosowana do celów, efektów i zakresu kształcenia na wnioskowanym kierunku i nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć. Zasadniczy zarzut dotyczy niemal całkowitego braku w kadrze kierunku nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia posiadających dorobek naukowy w dyscyplinie psychologii, będącej dyscypliną wiodącą, reprezentujących różne specjalizacje naukowe w obrębie tej dyscypliny, a także bardzo nieliczna grupa osób posiadających kompetencje i doświadczenie w pracy zawodowej psychologa. W skład kadry na wnioskowanym kierunku psychologia i na którym w pełnym cyklu kształcenia planuje się kształcić co najmniej 150 studentów wchodzi tylko trzy osoby z dorobkiem naukowym z dyscypliny psychologia oraz 5 osób z wykształceniem zawodowym psychologa. W proponowanej obsadzie zajęć stwierdzono wiele nieprawidłowości związanych z powierzaniem zajęć nauczycielom akademickim i innym osobom, których dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe w zakresie tematyki przypisanej zajęciom w sylabusach nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć. Szczegółowy wykaz nieprawidłowo obsadzonych zajęć znajduje się w załączniku nr 2 do uchwały.
 20. Nie jest spełniony warunek określony w § 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, w którym mowa o tym, że w przypadku rozpoczęcia kształcenia na nowym kierunku program studiów jest realizowany z wykorzystaniem infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia, w zakresie przewidzianym w tym programie, od dnia rozpoczęcia

prowadzenia zajęć na tym kierunku. Wnioskodawca przedstawił umowy o wynajem pomieszczeń dydaktycznych, chociaż termin zakończenia umowy nie obejmuje pełnego roku akademickiego, kończy się bowiem w 31.08.2022 roku. Wnioskodawca nie podał we wniosku szczegółowych informacji o będącym w jego posiadaniu specjalistycznym sprzęcie, oprogramowaniu i wyposażeniu zapewniającym prawidłową realizację zajęć na wnioskowanym kierunku i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

21. Zakres tematyczny zasobów bibliotecznych prezentowanych w załącznikach do wniosku jest przestarzały i nie zawsze zgodny z problematyką i zakresem kształcenia na kierunku. Biblioteka nie zawiera większości pozycji z literatury podstawowej zamieszczonej w sylabusach.
22. Nie jest spełniony warunek określony w załączniku do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. 2018 poz. 2218) w brzmieniu: student potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego (P6S_UK), ponieważ przy zaplanowanej w programie liczbie godzin zajęć z języka wymagających bezpośrednio udziału nauczycieli akademickich i studentów oraz łącznym nakładzie pracy studenta, student rozpoczynający zajęcia z zakresu znajomości języka musiałby posiadać kompetencje językowe na poziomie B1 EOKJ, Tymczasem, taki wymóg nie został określony w programie studiów, ani w warunkach kwalifikacji na studia, a dobór podręczników do nauki języka angielskiego znajdujących się w wykazie lektury podstawowej odnosi się do poziomu A2 (Pre-intermediate), w podręcznikach do języka niemieckiego poziom EOKJ nie został określony.
23. Zaplanowany w programie studiów poziom kształcenia studentów w zakresie znajomości języków obcych nie sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. W programie studiów nie uwzględniono także, poza lektoratami języku obcych, zajęć prowadzonych w języku obcym.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej w Gdańsku.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
25.11.2020

Krzysztof Diks

Opinia I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia

**w sprawie spełnienia warunków prowadzenia studiów na
określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku
studiów ze strategią uczelni**

Nazwa kierunku studiów: psychologia

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia

Profil studiów: praktyczny

Formy studiów: studia stacjonarne i niestacjonarne

**Nazwa i siedziba uczelni wnioskującej o pozwolenie na utworzenie
studiów: Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna w Gdańsku**

Warszawa, 2020

I zespół nauk społecznych prowadzący działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia **wyraża negatywną opinię** w związku z tym, że studia na kierunku psychologia na poziomie studiów pierwszego stopnia, o profilu praktycznym nie spełniają warunków ich prowadzenia odnośnie do nazwy kierunku studiów, opisu zakładanych efektów uczenia się, realizacji programu studiów, sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia doboru kadry i obsady zajęć objętych programem studiów, infrastruktury i dostępu do zasobów bibliotecznych, współpracy z otoczeniem, w szczególności w zakresie doboru miejsc praktyk, kształcenia w zakresie znajomości języka obcego, współpracy międzynarodowej.

Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów recenzowania wniosków o pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu (w porządku według poszczególnych kryteriów)

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Wnioskodawca wskazuje, że „GWSH jest uczelnią o wysokich standardach jakości kształcenia, co realizowane będzie poprzez oferowanie takich kierunków i specjalności, które pozwolą zaspokoić oczekiwania rynku pracy i środowiska lokalnego. Założenia przyjęte w Strategii Uczelni wskazują na konieczność prowadzenia systematycznej analizy szybko zmieniającego się rynku pracy oraz pozostawania w ciągłym kontakcie z podmiotami go tworzącymi, gdyż tylko dzięki takim działaniom możliwe będzie zapewnienie procesu kształcenia o najwyższej jakości dostosowanego do realiów rynku”, jednakże we wniosku nie ma informacji na temat współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, ani o działaniach związanych z systematyczną analizą rynku pracy i zapotrzebowania społeczno-gospodarczego, a w szczególności zawodowego rynku pracy na absolwentów kierunku psychologia. W najbliższym otoczeniu GWSH siedem uczelni prowadzi kierunek psychologia, w tym bardzo duże ośrodki akademickie takie jak Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Medyczny czy SWPS. Potrzeby społeczno-gospodarze wyznaczające zasadność utworzenia kierunku nie znajdują odzwierciedlenia w podpisanych porozumieniach z pracodawcami (tylko trzy instytucje).

Nazwa kierunku studiów – psychologia- tylko częściowo znajduje odzwierciedlenie w opisie kierunkowych efektów uczenia, bowiem opisie efektów uczenia się dla specjalności *psychologia wychowawcza* znajdują się odwołania głównie do pedagogiki (a nie psychologii) oraz szczegółowo do psychologii edukacyjnej (a nie wychowania) ; np. odwołanie do pedagogiki występuje w opisie efektów uczenia się z zakresu wiedzy – efekt PsW_W01; PsW_W04; PsW_W06; PsW_W07; PsW_W08; PsW_W09; PsW_W13 (częściowo) ; umiejętności - PsW_U01; PsW_U03; PsW_U04; PsW_U06; oraz kompetencji- PsW_K02; PsW_K03. W opisie efektów uczenia się dla specjalności *psychologia wychowawcza* nie jest ujęta w sposób kompleksowy problematyka psychologii wychowania, która wykracza poza problemy związane z dydaktyką i edukacją i dotyczy generalnie *zmiany w funkcjonowaniu jednostki w warunkach zamierzonego oddziaływania wychowawczego*. Dodatkowo należy podkreślić, że zjawisko starzenia się społeczeństw i postęp w badaniach nad rozwojem człowieka w ciągu życia poszerzyły w ostatnich dekadach przedmiot badań psychologii wychowania: zainteresowano się efektami kształcenia i uczenia się ludzi dorosłych, nawet w podeszłym wieku. Nie ma tego odniesienia w zaplanowanych efektach uczenia się.

Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku psychologia będącego przedmiotem wniosku został przedstawiony w załączniku 1a, który zawiera m.in.: opis efektów uczenia się, opis zajęć wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów (karty / opis przedmiotów) oraz sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się.

Kierunkowe, podstawowe oraz specjalnościowe efekty uczenia się uwzględniają częściowo uniwersalnego charakterystyki pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia

22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy. Zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji osoba posiadająca kwalifikację na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji, odpowiadającym studiom pierwszego stopnia, które są przedmiotem wniosku, zna i rozumie „w zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności, potrafi „innovacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach”, jest gotowa do „kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje, i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań”. Charakterystyki drugiego stopnia, stanowiące uszczegółowienie charakterystyk uniwersalnych, uwzględniają ten sam stopień głębokości wiedzy, złożoności umiejętności oraz autonomiczności osoby posiadającej kwalifikację na poziomie 6. PRK.

Opis kierunkowych, podstawowych oraz specjalnościowych efektów uczenia się zakładanych dla kierunku psychologia będącego przedmiotem wniosku uwzględnia wiedzę na poziomie pogłębionym i zaawansowanym, ale tylko w nazwie. W przypadku opisu efektów uczenia się w zakresie wiedzy, zwłaszcza w odniesieniu do efektów kierunkowych efekty są albo zbyt ogólnikowe, albo zbyt wybiórcze nie uwzględniające specyfiki danej subdyscypliny. W przypadku opisu efektów uczenia się w zakresie umiejętności Wnioskodawca nie uwzględnił określenia poziomu złożoności umiejętności, które powinien osiągnąć absolwent kierunku, nie jest zatem możliwe dokonanie oceny, czy efekty uczenia się odpowiadają 6. Poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji, czyli poziomowi studiów pierwszego stopnia. Np. efekt PZ_U06 *Potrafi trafnie interpretować oraz wyjaśniać zjawiska i mechanizmy psychologiczne, psychospołeczne, psychopatologiczne oraz wzajemne relacje między nimi* nie ma odniesienia do specyfiki Psychologii zdrowia i nie ma dookreślenia zakresu tej interpretacji do zagadnień związanych ze zdrowiem i chorobą.

Opis efektów uczenia się nie odzwierciedla w pełni praktycznego profilu studiów. Co prawda, w zakładanych efektach uczenia się dominują efekty właściwe dla kierunku praktycznego, jednak ich opis jest bardzo ogólnikowy i nie dookreśla zakresu wspomianej działalności praktycznej. Na przykład, w efekcie K-U05 zakłada się, że absolwent *Potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych; w działaniach praktycznych wykorzystuje nowoczesne technologie (ICT) i posługuje się zasadami BHP*, ale nie jest określone o jakie środki i metody chodzi (bo przecież nie o wszystkie techniki i metody, gdyż byłoby to nie do opanowania) i w jakich konkretnie sytuacjach zawodowych. Podobnie efekt K_U11 *Umie budować relacje społeczne z innymi uczestnikami procesów pedagogicznych, studiów i badań, umie pełnić różne role w sytuacji współpracy* nie odnosi się do specyfiki dyscypliny psychologia i znowu jest zbyt ogólnikowy, aby móc rzeczywiście ocenić i sprawdzić zakładany efekt. Tym samym w tak skonstruowanym efekcie uczenia się nie jest możliwe jego sprawdzenie i ocena stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów. Dodatkowo wśród kierunkowych efektów uczenia się liczba efektów w zakresie wiedzy jest równoważna liczbie efektów w zakresie umiejętności, co nie sprzyja realizacji efektów kształcenia typowych dla profilu praktycznego.

Zakładane efekty uczenia się, zwłaszcza kierunkowe nie są specyficzne dla wybranych subdyscyplin psychologii i nie są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowania w zakresie psychologii, a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej psychologa właściwej dla psychologii zdrowia czy psychologii wychowawczej. Np. efekt PsW_W04 absolwent *Posiada zaawansowaną wiedzę obejmującą zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne; rozumie i zna sposoby praktycznego wykorzystania tej wiedzy* czy efekt PsW_W09 *Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym rolę*

*nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela lub efekt PsW_U04 Potrafi wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę lub efekt PsW_K02 Jest gotów do twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępowi uczniów jest efektem uczenia się z zakresu pedagogiki i w żaden sposób nie odnosi się do wiedzy psychologicznej, niezbędnej do rozwiązywania problemów edukacyjnych i wychowawczych. Z kolei w efektach kierunkowych dla specjalności *psychologia zdrowia* z elementami profilaktyki i terapii. Wnioskodawca skupia się głównie na zagadnieniach związanych z psychologią kliniczną i psychopatologią (i to w sposób nieuporządkowany, mocno wybiórczy i chaotyczny) pomijając główne obszary zainteresowania psychologii zdrowia, w tym modele i podejścia stosowane w psychologii zdrowia, zagadnienia związane z psychologicznym aspektami chorób somatycznych, sytuacji człowieka chorego somatycznie, specyfiki chorowania dziecka i znaczenia choroby dla systemu rodzinnego, psychologicznych aspektów opieki zdrowotnej, w tym znaczenia komunikacji lekarz-pacjent oraz specyfiki interwencji psychologicznych i rodzajów pomocy w psychologii zdrowia. Te efekty, które nie są dostosowane do praktyki w obszarze psychologii zdrowia, np. efekt PZ_W23 *Ma pogłębioną wiedzę o uczestnikach korzystających z terapii rodzin w kontekście funkcjonowania w systemie rodzinnym i w określonym cyklu życia rodziny* nie ma odniesienia do zastosowania w obszarze psychologii zdrowia; jest po prostu zbyt ogólnikowy. Podobnie jak efekt PZ_U01 *Potrafi obserwować, diagnozować i poddawać racjonalnej ocenie przyczyny i przebieg procesów i zjawisk związanych z funkcjonowaniem ludzkiej psychiki, formułować własne opinie na ten temat oraz stawiać hipotezy badawcze* jest efektem podstawowym, a nie kierunkowym, nie ma bowiem odniesienia do specyfiki omawianej subdyscypliny.*

To są tylko przykłady, gdyż w podobnym duchu formułowanych jest wiele zakładanych efektów uczenia się. Szczególnie dla specjalności *psychologia wychowawcza* nie są one specyficzne dla prezentowanej dyscypliny; psychologia, a co za tym idzie nie są zgodne z aktualnym stanem wiedzy z zakresu psychologii, a zwłaszcza psychologii wychowania. W programie studiów Wnioskodawca podaje, że absolwent specjalności *psychologia wychowawcza* *zna podstawy dydaktyki, zagadnienia lekcji jako jednostki dydaktycznej, sztukę prowadzenia lekcji w klasie, nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela oraz potrafi wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę, dokonać oceny pracy ucznia*. Świadczy to o tym, że Wnioskodawca nie opracował przemyślanej koncepcji kształcenia, skoro nie potrafił zdefiniować specyficznych efektów uczenia się, które powinni osiągnąć absolwenci wnioskowanego kierunku, aby ta koncepcja została realizowana.

Opis części efektów jest niejednoznaczny, a przez to słabo zrozumiały, gdyż został sporządzony nieprawidłowo pod względem językowym; np. efekt specjalnościowy PZ_W02 *Zna przyczyny powstania psychologii zdrowia i obszary jej zainteresowań*, w przypadku którego nie wiadomo co Wnioskodawca miał na myśli pisząc o przyczynach powstania danej subdyscypliny psychologii. Z kolei efekt PZ_U05 *Potrafi dokonać obserwacji i diagnozy zaburzeń o charakterze niepełnosprawności* jest niepoprawny, gdyż nie stosuje się w psychologii klinicznej, psychopatologii czy psychologii zdrowia takich określeń jak „zaburzenia o charakterze niepełnosprawności”. W opisie innego efektu PZ_W12 *Posiada wiedzę z zakresu przyczyn, objawów i konsekwencji występowania nadużywania i uzależnień substancjonalnych oraz metod i programów leczenia uzależnień* rażą błędy językowe, gdyż powinno być użyte określenie uzależnienia substancjalne.

Opis zakładanych efektów uczenia się obejmuje efekty nierównoważne sobie zakresowo, na różnym poziomie szczegółowości zakresowej. W opisie kierunkowych efektów uczenia się, obok np. efektu PZ_U09 *Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę psychologiczną do*

ewaluacji efektów podjętych działań w celu rozwiązania problemów praktycznych o bardzo szerokim zakresie znajdują się efekty o znacznie węższym zakresie PZ_U10 *Posiada umiejętności diagnozowania nadużywania i uzależnienia od różnych substancji psychoaktywnych, potrafi poprawnie przeprowadzić i zinterpretować testy stosowane w psychologii uzależnień.*

Z kolei efekt PZ_W20 *Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę w zakresie zaburzeń psychicznych, psychosomatycznych i zaburzeń zachowania; zna objawy i przyczyny zaburzeń i zmian chorobowych, a także dysfunkcji społecznych oraz metody ich oceny i leczenia w zakresie niezbędnym dla psychologa, zna w sposób pogłębiony wybrane sposoby klasyfikacji zaburzeń odżywiania, metody ich diagnozy oraz opisu, zna metody postępowania terapeutycznego w oparciu o różne szkoły terapeutyczne, opisuje kierunki i metody oddziaływań* jest bardzo chaotyczny, zawiera pomieszenie ogólności i szczegółowości pojęć; nie wiadomo np. dlaczego Wnioskodawca wyłączył z zaburzeń psychicznych zaburzenia zachowania (które są jego częścią) oraz wyróżnił szczególnie zaburzenia odżywiania, które z punktu widzenia nazwy specjalności nie znajdują uzasadnienia. Przykład ten obrazuje jeszcze jeden powszechny błąd w opisie zakładanych efektów uczenia się, tj. łączenie w jednym opisie kilku efektów uczenia się.

Na ile bez zrozumienia i całościowej koncepcji kształcenia sformułowane są efekty uczenia się pokazuje np. efekt PZ_U11 *Potrafi zaprojektować program profilaktyczny oraz go przeprowadzić adekwatnie do problemów wychowanka i potrzeb społeczeństwa*, nie jest bowiem zrozumiałe o jakiego wychowanka chodzi (można się domyślać, że jest to określenie zaczerpnięte z efektów uczenia się dyscypliny pedagogika), o jaki program profilaktyczny chodzi i jakie potrzeby społeczeństwa i w jakim kontekście powinny być uwzględnione.

Wnioskodawca nie określił efektów uczenia się specyficznych dla zajęć uwzględnionych w programie studiów, przypisując poszczególnym zajęciom efekty z grupy efektów kierunkowych, podstawowych lub specjalnościowych. Zatem efekty uczenia się przypisane do zajęć mają te same wady, które zostały wyszczególnione wyżej, gdyż są to te same efekty uczenia się.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Studia przewidują łączną liczbę godzin dla studiów stacjonarnych 2255, a niestacjonarnych 1855 z łączną liczbą punktów ETCS – 180 przez 6 semestrów koniecznych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia.

Treści programowe nie są zgodne z aktualną wiedzą z zakresu dyscypliny psychologia. Nazwy przedmiotów i/lub treści ujęte w sylabusach z modułów specjalnościowych są w większości z dyscypliny pedagogika: System oświaty, Podstawy dydaktyki z metodyką, Kultura języka, Diagnostyka pedagogiczna, Metodyka poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, Metodyka terapii uzależnień, Pedeutologia, Doradztwo zawodowe z metodyką, Metodyka profilaktyki niedostosowania społecznego i psychoedukacji. I tak np. przedmiot: System oświaty zawiera m.in. takie treści jak Organizacja i funkcjonowanie systemu oświaty; Podstawowe zagadnienia prawa oświatowego; Krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, praw dziecka, praw osób z niepełnosprawnością; Uczeń w systemie oświaty: przegląd wiodących koncepcji; Znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, a przedmiot Pedeutologia takie jak: Pedeutologia jako nauka, powstanie i rozwój myśli pedeutologicznej, współczesne tendencje rozwojowe osobowości nauczyciela, typologie, style pracy pedagogicznej, wiedza a kompetencje zawodowe nauczyciela, koncepcje kształcenia nauczycieli. Geneza, istota i przedmioty pedeutologii itd. Tym samym na specjalności *psychologia wychowawcza* na 16 przedmiotów 10 z nazwy i/lub treści nie jest właściwa dla kierunku psychologia. Dodatkowo treści przedmiotów z modułu specjalnościowego *psychologia zdrowia z elementami profilaktyki i terapii* nie zawierają treści

typowych dla tej subdyscypliny, natomiast zawierają treści typowe dla psychologii klinicznej i psychopatologii.

Odniesienie głównie do dyscyplin innych niż psychologia jest też widoczne we wniosku o utworzenie kierunku studiów w punkcie 3, w którym wnioskodawca opisuje: *Absolwent studiów pierwszego stopnia posiada umiejętności posługiwania się zaawansowaną wiedzą ogólnopedagogiczną, socjologiczną, psychologiczną i dydaktyczną niezbędną do zrozumienia społeczno-kulturowego kontekstu psychologii kształcenia, psychoprofilaktyki i psychoterapii, konstruowania własnego rozwoju zawodowego*, gdzie wnioskodawca wiedzę psychologiczną umieszcza na przed ostatnim miejscu, główny nacisk kładąc na wiedzy ogólnopedagogicznej czy też dydaktycznej. Co zresztą znajduje odzwierciedlenie, w efektach uczenia się, doborze przedmiotów i treściach programowych.

Dobór literatury też nie zawsze jest zgodny z kierunkową dyscypliną; np. na przedmiocie Wybrane zagadnienia z psychosomatyki w literaturze podstawowej umieszczono pozycję Kasperczyk, T., Ferenczyn, I. (powinno być Fenczyn J.) (1996). Podręcznik odnowy psychosomatycznej. Warszawa: PZWL, która jest pozycją bardziej z fizjoterapii niż psychologii. W wielu przypadkach literatura podstawowa, do której odnoszą się Wnioskodawcy nie opiera się na najnowszych pozycjach z danej dyscypliny np. na przedmiocie Podstawy psychologii klinicznej brakuje klasycznej/kultowej pozycji L.Cierpiałkowska, H. Sęk (red.) (2016) Psychologia kliniczna.

Wnioskodawca nie przypisał zajęciom specyficznych efektów uczenia się, o czym wyżej także już była mowa, co sprawia, że określony efekt (ten sam) ma być osiąganym przez studentów na różnych zajęciach, bez określenia jaka jego część na określonych zajęciach jest osiągana. Wnioskodawca nie dostarczył matrycy efektów uczenia się, ale z dostarczonej dokumentacji wynika, że np. efekt *K_U16 Samodzielnie planuje i realizuje typowe projekty związane z działalnością psychologiczną, posiada umiejętność wdrażania proponowanych rozwiązań problemów w wybranym zakresie działalności psychologicznej* ma być osiąganym na czterech zajęciach: Podstawy ergonomii, Podstawy przedsiębiorczości, Podstawy statystyki i Psychometria, z których tylko jeden jest przedmiotem z dyscypliny psychologia. Niezdefiniowanie specyficznych efektów dla poszczególnych zajęć uniemożliwia rzetelną weryfikację zakładanych efektów uczenia się. Dodatkowo ten efekt nie został uwzględniony w przedmiotach typowo psychologicznych jak np. Projektowanie programów profilaktycznych. Łączna liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich wymaganych do ukończenia studiów jest typowa dla studiów pierwszego stopnia. Jednakże zaplanowane treści programowe na poszczególnych zajęciach są bardzo rozbudowane. Ocena możliwości osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się przy tak zaplanowanej liczbie godzin i łącznej liczbie punktów ETCS jest trudna; z jednej strony bowiem efekty uczenia się przypisane do konkretnych przedmiotów nie są specyficzne dla tych przedmiotów, a z drugiej strony treści programowe są tak szerokie, że nie da się ich zrealizować przy tak zaplanowanej liczbie godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów i przy zaplanowanym łącznym nakładzie pracy studenta, obejmującym obok udziału w zajęciach, także indywidualną pracę studenta. Na przykład na przedmiocie Psychologia społeczna na 25/20 h ćwiczeń zaplanowano 15 bardzo szerokich bloków tematycznych (w tym Skale postaw – budowa, zastosowanie, pomiary; (2) Zgodność postaw a atrakcyjność interpersonalna. Komunikacja werbalna i niewerbalna a atrakcyjność interpersonalna. Sympatia i antypatia. Przyjaźń i otwartość w relacjach interpersonalnych. Miłość i małżeństwo. Psychologia małżeństwa. (3) Indywidualne i sytuacyjne uwarunkowania skuteczności negocjowania. Analiza strategii i taktyk negocjacyjnych. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych użytecznych w procesie negocjacji. Trudne sytuacje negocjacyjne. Podmiotowe i sytuacyjne uwarunkowania występowania barier w negocjowaniu. Modelowe właściwości sprawnego negocjatora), co oznacza, że na każdy blok przypada około 1 h zajęć. Opanowanie treści i osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w tak ograniczonej liczbie godzin nie jest możliwe.

Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne

Udział procentowy liczby punktów ECTS przyporządkowanych zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne w łącznej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów jest na poziomie deklaracyjnym określony we wniosku prawidłowo. Trudność leży w tym, że Wnioskodawca wyodrębnił w harmonogramie realizacji programu studiów jako grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wszystkie zajęcia z modułu kształcenia ogólnego, kierunkowego i specjalnościowego mające formę ćwiczeń nie określając jednak efektów uczenia się konkretnie do danych przedmiotów, co w znaczącym stopniu ogranicza możliwość merytorycznej oceny tej grupy zajęć oraz zasadności przyporządkowania określonych zajęć do tej grupy, a tym samym oceny prawidłowości deklarowanej liczby punktów ECTS przyporządkowanej zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne.

Treści programowe i efekty uczenia się np. z modułu kształcenia kierunkowego wskazane jako zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym służące zdobywaniu przez studenta wiedzy i umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w większości wypadków nie wskazują na możliwość zdobycia przez studenta konkretnych umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. Np. przedmiot Biologiczne podstawy zachowania, który wskazany jest przez Wnioskodawcę jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w zakresie ćwiczeń nie uwzględnia treści związanych z kształtowaniem umiejętności praktycznych, a zakładane efekty kształcenia w żaden specyficzny sposób nie odnoszą się do przewidzianych do realizacji treści programowych. Podobnie jest z wieloma innymi przedmiotami z modułu kierunkowego ani treści programowe ani zakładane efekty uczenia się, ani przedstawione warunki zaliczenia nie wskazują, że po ukończeniu danego kursu studenci rzeczywiście nabędą umiejętności praktyczne. Podobnie wygląda sytuacja w odniesieniu do przedmiotów specjalnościowych. Na przykład na przedmiocie Zaburzenia osobowości zakres treści programowych ćwiczeń i opisane efekty kształcenia są tak ogólnikowe (wymienione są tylko poszczególne zaburzenia osobowości), że tak naprawdę nie wiadomo czego studenci mają się na tym przedmiocie nauczyć. Oznacza to przedstawiony przez Wnioskodawcę program studiów z określeniem 143 punktów ECTS przeznaczonych na moduł zajęć praktycznych nie odpowiada rzeczywistości zawartej w programie studiów na kierunku psychologia.

W programie studiów Wnioskodawca zaznaczył, że do programu studiów wprowadzono treści, dzięki którym możliwe jest kształtowanie postaw innowacyjnych, wyzwalanie kreatywności oraz pobudzanie do samodzielnego myślenia, co realizowane jest poprzez prowadzenia aktywnych form kształcenia takich jak warsztaty metodyczne. Z założenia jest to błędne określenie, bowiem pojęcie „metodyka”, „metodyczne” nie jest używane w psychologii, ani w obszarze działalności naukowej ani praktycznej. Tym niemniej założenie to nie znajduje odzwierciedlenia w sylabusach, w których nie przewidziano warsztatów.

Jeśli weźmie się zatem pod uwagę, iż przeważającej większości zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nie są przypisane specyficzne efekty uczenia się opisujące efekty w zakresie umiejętności, co podkreślono już wyżej oraz, że nie zostały opisane metody i warunki, w których te czynności są ćwiczone pod okiem nauczyciela ani nie zostały w sylabusach dookreślone zadania praktyczne mające być wykonane przez to trzeba stwierdzić, iż zajęcia traktowane przez Wnioskodawcę jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne nie spełniają warunku określonego w §6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, gdyż nie zostały określone, ani jakie czynności praktyczne będą wykonywane przez studentów, ani nie udowodniono we wniosku, że studenci będą wykonywać te ćwiczenia w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem i deklarowanej przez Wnioskodawcę w sylwetce absolwenta.

Moduły zajęć do wyboru

Nieprawidłowo została określona liczba punktów ECTS, które student powinien osiągnąć w ramach zajęć do wyboru. We wniosku zadeklarowano, iż zajęciom do wyboru przyporządkowano 136 ECTS z 232 ECTS, co stanowi 58,6% ogólnej liczby ECTS w programie. Jednak analiza harmonogramu realizacji programu studiów prowadzi do wniosku, iż student może dokonać wyboru zajęć, którym przypisano 52 ECTS, co stanowi 22% łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów. Zasady wyboru, określone w programie studiów dotyczą wyboru modułu specjalnościowego.

Sekwencja zajęć

Generalna sekwencja grup zajęć: kształcenia podstawowego, kierunkowego i specjalnościowego jest poprawna. Natomiast w obrębie tych grup sekwencja zajęć budzi zastrzeżenia. Zastrzeżenia wynikają z niezdefiniowania przez Wnioskodawcę specyficznych efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć wyodrębnionych w programie studiów. Ten sam efekt podstawowy lub kierunkowy ma być osiągany na różnych zajęciach, przy czym nie określono, jakie aspekty tego efektu są na zajęciach osiągane, co czyni niemożliwym ocenę, czy studenci uzyskują wiedzę i opanowują umiejętności we właściwej kolejności.

Dobór treści kształcenia

Brak zdefiniowania specyficznych efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć stanowi przyczynę bardzo istotnej nieprawidłowości w budowie programu studiów, to jest nietrafnego doboru treści kształcenia do zakładanych efektów uczenia się, przypisanych do zajęć. Budowa sylabusów poszczególnych zajęć wskazuje na to, że najpierw określano treści kształcenia, a następnie, niekiedy zupełnie przypadkowo dołączano do nich efekty uczenia się z zestawu efektów podstawowych oraz kierunkowych. Jest to zasadnicza nieprawidłowość, gdyż treści kształcenia powinny być podporządkowane efektom uczenia się, co wynika wprost z §3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, wskazującego, iż w programie studiów określa się zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów – zatem to treści programowe powinny być tak dobrane, aby zapewnić osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, a nie efekty uczenia się mają wynikać z zdefiniowanych treści kształcenia. Przykładem opisanej nieprawidłowości są zajęcia z Psychologii osobowości, którym przyporządkowano takie efekty uczenia się, jak student *Ma w zaawansowanym stopniu wiedzę o celach, zasadach organizacji i funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, profilaktycznych i terapeutycznych, zna i rozumie sposoby jej wykorzystania w praktyce K_W09*; a treści kształcenia w żaden sposób nie odnoszą się do funkcjonowania jakichkolwiek instytucji. W przypadku tego przedmiotu oznacza źle dobrany efekt uczenia się. Podobne braki jakiegokolwiek związku lub bardzo ograniczony związek treści kształcenia z efektami uczenia się zakładanymi dla poszczególnych zajęć dotyczą także innych zajęć.

Dobór treści kształcenia nie jest też adekwatny do aktualnej wiedzy z danej subdyscypliny i nie uwzględnia kształcenia ważnych umiejętności praktycznych. Np. na przedmiocie Podstawy statystyki nie ma w sylabusie odniesienia do zastosowania podstawowych pakietów statystycznych takich jak SPSS lub Statistica.

Szczegółowa analiza sylabusów wskazuje też, że dobór treści w wielu sylabusach jest chaotyczny i przypadkowy, nie uwzględniający ilości czasu przeznaczonego na jego realizację. Np. na 20/15 h wykładu z Podstaw neuropsychologii zaplanowano tylko trzy dość ogólne zagadnienia (Neuropsychologia jako nauka interdyscyplinarna- rola badań psychologicznych i neurologicznych w neuropsychologii; Definicja i zarys historii dyscypliny; Zarys współczesnych koncepcji neuropsychologicznych), natomiast na 20/15 h wykładu z Psychologii rozwoju człowieka zaplanowano 13 bardzo rozległych zagadnień. Dodatkowo, dobór treści

z przedmiotów nie uwzględnia najważniejszych tez z danej subdyscypliny. Np. na przedmiocie Podstawy psychologii klinicznej skupiono się na zagadnieniach związanych z klasyfikacją i etiologią zaburzeń oraz diagnozą kliniczną pomijając inne ważne zagadnienia tej subdyscypliny jak teoretyczne i metodologiczne podstawy psychologii klinicznej, pojęcie normy i nienormalności, czy np. kierunki i podejścia w psychologii klinicznej.

W odniesieniu do samych treści można stwierdzić, iż odnoszą się one zwłaszcza w module kształcenia specjalnościowego: Psychologia wychowawcza do dyscyplin, do których nie został przyporządkowany kierunek; tj. do pedagogiki. Na przykład dobór treści na przedmiocie Wychowanie w kontekście rozwoju jest w większości podporządkowany pedagogice: *Teoria wychowania jako dyscyplina pedagogiczna, Potoczna teoria wychowania studentów pedagogiki a poszukiwanie istoty wychowania podczas studiów nad literaturą przedmiotu*. Podobnie jest w odniesieniu do innych przedmiotów, o czym wskazano powyżej. Jednakże takie odniesienia znajdują się też w odniesieniu do przedmiotów kształcenia ogólnego; np. na przedmiocie Socjologia cele kształcenia znajdują odniesienia do dyscypliny pedagogiki, a nie psychologia: Cel poznawczy: Zasadniczym celem wykładów jest przekazanie studentom szerokiego zakresu wiedzy merytorycznej ukierunkowanej na zadania stojące pedagogami w zakresie socjologii. Cel kształcący: Posiadanie wiedzy dotyczącej podstawowych pojęć w zakresie socjologii jako dyscypliny naukowej. Ukazanie genezy i historii rozwoju socjologii, jej roli w budowaniu prakseologicznie zorientowanej nauki pedagogicznej. Cel praktyczny: Celem ćwiczeń jest ponadto wdrażanie studentów do samodzielnego zdobywania wiedzy, ukazanie znaczenia nauki socjologicznej w budowaniu prakseologicznie zorientowanej nauki pedagogicznej.

Dobór niektórych treści nie jest uzasadniony nazwą przedmiotu, np. na przedmiocie Psychologia uczenia się i pamięci w działaniach dydaktyczno-wychowawczych (pomijam językową niezręczność w nazwie przedmiotu) są treści związane z ogólnymi zagadnieniami dotyczącymi uczenia się pamięci bez żadnych odniesień do edukacji i wychowania.

W niektórych przypadkach treści kształcenia przypisane zajęciom powtarzają się, np. te same zagadnienia, podobnie ujęte związane uczeniem się i pamięcią pojawiają się na kilku przedmiotach, takich jak Biologiczne podstawy zachowań, Psychologia procesów poznawczych i Psychologia uczenia się i pamięci w działaniach dydaktyczno-wychowawczych. Jest to nie do uniknięcia w sytuacji, gdy różnym zajęciom przypisywane są te same bardzo szeroko określone efekty uczenia się.

Ocena aktualności treści kształcenia na podstawie lektury podstawowej i uzupełniającej dla studentów prowadzi do wniosku, iż duża część polecanych publikacji została wydana w pierwsze dekadzie XXI wieku, więc jest to piśmiennictwo stosunkowo aktualne.

Metody kształcenia są określone w sylabusach w sposób bardzo ogólny i w zasadzie stanowią one w większym zakresie określenie form zajęć, niż metod kształcenia. Opis metod kształcenia w sylabusach zajęć jest ograniczony do ich wyszczególnienia, np. wykład, ćwiczenia, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, dyskusja, rozwiązywanie zadań – bez określenia o jakie rozwiązywanie zadań chodzi, chodzi, na czym polega praca w grupach co utrudnia ocenę osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Z opisu przedstawionego w sylabusach wynika, że dominującymi metodami dydaktycznymi są metody prowadzące głównie do asymilacji wiedzy, zaś niemal całkowicie pominięte zostały metody praktyczne, przy stosowaniu których student wykazuje się na zajęciach wykonywaniem czynności praktycznych. Podobnie, jak nie zostały określone specyficzne efekty uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych dla poszczególnych zajęć, tak, w konsekwencji, nie określono także adekwatnych metod kształcenia umożliwiających osiągnięcie tych efektów. Zatem nie można stwierdzić, że Wnioskodawca dobrał właściwe metody kształcenia zapewniające osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych, których opanowanie ma znaczenie kluczowe dla kierunku studiów o profilu praktycznym.

Dobór metod kształcenia

Metody kształcenia są określone w sylabusach w sposób bardzo ogólny i w zasadzie stanowią one w większym zakresie określenie form zajęć, niż metod kształcenia. Opis metod kształcenia w sylabusach zajęć jest ograniczony do ich wyszczególnienia, np. wykład, ćwiczenia, praca w grupach, dyskusja, prezentacje, ćwiczenia audytoryjne: pokaz/ gry symulacyjne/rozwiązywanie zadań bez dookreślenia o jakie gry symulacyjne chodzi lub jakie zadanie student dostanie do rozwiązania.

Z opisu przedstawionego w sylabusach wynika, że dominującymi metodami dydaktycznymi są metody prowadzące głównie do asymilacji wiedzy, zaś niemal całkowicie pominięte zostały metody praktyczne, przy stosowaniu których student wykazuje się na zajęciach wykonywaniem czynności praktycznych. Podobnie, jak nie zostały określone specyficzne efekty uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych dla poszczególnych zajęć, tak, w konsekwencji, nie określono także adekwatnych metod kształcenia umożliwiających osiągnięcie tych efektów. Zatem nie można stwierdzić, że Wnioskodawca dobrał właściwe metody kształcenia zapewniające osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych, których opanowanie ma znaczenie kluczowe dla kierunku studiów o profilu praktycznym.

Praktyki

W programie studiów praktyka zawodowa obejmuje 600 h, czemu jest przyporządkowane 27 punktów ETCS. Praktyka przypisana jest modułowi kształcenia praktycznego i mieści się w trzech blokach: 1. Praktyka obserwacyjna (II i III semestr – 240 h), obserwacyjno-metodyczna (IV i V semestr-240h) i metodyczna (prawdopodobnie VI semestr, ale nie zostało to określone – 120 h). Jednocześnie realizację praktyk przewiduje się w wymiarze 25 godzin tygodniowo w łącznym okresie 6 miesięcy (tak wynika z programu studiów). Natomiast w harmonogramie studiów praktyka zaplanowana jest na 5 semestrów w wymiarze 120 h, co nie da się przełożyć na sekwencję 25h tygodniowo. Nie jest też podzielona na bloki, o których mówi się w regulaminie praktyk. Jest tutaj zatem pewna niespójność.

Podział praktyk na trzy części/bloki nie znajduje uzasadnienia merytorycznego, bowiem cele tych praktyk omówione w regulaminie praktyk punkt 1 a-g i 2 i-n są takie same. Nie są też im przypisane odmienne efekty uczenia się.

W programie praktyk dla studiów pierwszego stopnia (studia stacjonarne i niestacjonarne) kierunku psychologia zamieszczono główne założenie praktyk: *Praktyki pedagogiczne są częścią programu kształcenia studiów I stopnia...* co z góry wskazuje, że Wnioskodawca nie traktuje kierunku psychologia jako kierunku z dyscypliny psychologia tylko pedagogika. Znajduje to wyraz także w założeniach dotyczących praktyk, gdzie zakłada się wykorzystanie przez studenta zdobytej wiedzy do działań o charakterze opiekuńczo-wychowawczych, co wchodzi w zakres działań zawodowych nauczyciela i pedagoga, a nie psychologa oraz w nazwie bloków praktyki zawodowej obserwacyjna, obserwacyjno-metodyczna i metodyczna.

Dla praktyk zostały sformułowane trzy cele, wśród których wymienia się np. *Zapoznanie studentów z tradycyjną wiedzą o psychologu i zawodzie psychologa oraz najnowszymi nurtami i kierunkami rozwoju refleksji nad rolą psychologa i sposobem ukazywania tego zawodu we współczesnym świecie, przybliżenie sytuacji psychologów w innych krajach, sposobu ich kształcenia i rozwoju zawodowego, dokonanie analizy uwarunkowań pracy psychologa i próba odnalezienia sposobów radzenia sobie w tym zawodzie.* Nie znajdują uzasadnienia merytorycznego, w jaki sposób cele te kształcą umiejętności praktyczne psychologa.

Praktykom zawodowym nie zostały przypisane sylabusy. Zakładane efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji zostały zawarte w programie praktyk. Opis tych efektów jest nadmiernie ogólny lub nadmiernie szczegółowy i zawiera błędy merytoryczne.

W efekcie K_W14 [student] *Ma wiedzę metodyczną w zakresie praktycznej działalności psychologicznej, zwłaszcza w odniesieniu do studiowanej specjalności bez jakiegokolwiek wyspecyfikowania tych działań. Z kolei efekt PZ_W14 Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o działaniach pomocowych, zna zasady psychoprofilaktyki zaburzeń odżywiania, zna wymagania i zasady dotyczące udzielania pomocy, wie jak przebiega pierwsza sesja, zna różne formy pomocy psychologicznej pacjentom z zaburzeniami odżywiania i ich rodzinom* odnosi się do jednego zaburzenia i nie ma uzasadnienia merytorycznego dlaczego akurat do tego, a nie np. innego.

Np. efekt *Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym realizowane przez psychologa zadania opiekuńczo-wychowawcze, dydaktyczne, diagnostyczne i terapeutyczne; zasady, normy etyczne realizacji tych zadań* nie w pełni odnosi się do zadań psychologa w placówkach oświatowych, bowiem zadania opiekuńczo-wychowawcze nie są istotą działań zawodowych psychologa stanowiąc czasami jego uzupełniającą część (w formie zastępstwa). Inny efekt K_U11 [student] *Umie budować relacje społeczne z innymi uczestnikami procesów pedagogicznych, studiów i badań, umie pełnić różne role w sytuacji współpracy* jest bardzo niejasno określony i trudno ocenić co Wnioskodawca ma na myśli mówiąc o uczestnikach procesów pedagogicznych. W rezultacie takiego opisu nie wiadomo, jakie umiejętności praktyczne ma opanować student po odbyciu praktyki zawodowej i jakie zadania profesjonalne jest zobowiązany w trakcie praktyki realizować, aby potwierdzić uzyskanie tych umiejętności. W takiej sytuacji nie ma możliwości sprawdzenia, czy student osiągnął efekty uczenia się zakładane dla praktyk czy nie, a tym samym zaliczenia mu praktyk zawodowych, co jest jednym warunków ukończenia studiów i uzyskania dyplomu.

Rodzaje instytucji, w których studenci mogą odbywać praktyki nie zostały we wniosku określone. Jednocześnie z wniosku wynika jednoznacznie, że Wnioskodawca nie dysponuje możliwościami odbywania przez studentów praktyk w placówkach typowych dla stworzonych specjalności, takich jak poradnie psychologiczno-pedagogiczne, przedszkola, internaty, MOW czy MOS (dla specjalności Psychologia Wychowawcza) oraz poradnie zdrowia psychicznego, szpitale, ośrodki zdrowia, sanatoria, poradnie rodzinne (dla specjalności Psychologia zdrowia z elementami profilaktyki i terapii). Trzy placówki, z którymi zostały podpisane porozumienia odpowiadają swoim profilem specjalności Psychologia Wychowawcza. Nie ma natomiast podpisanych porozumień, w których student mógłby osiągnąć zakładane cele i efekty uczenia się na specjalności Psychologia zdrowia z elementami profilaktyki i terapii. Nie ma też wyjaśnienia, czy praktyki realizowane są tylko w ramach modułów specjalnościowych czy też zawierają w sobie blok ogólny, umożliwiający np. studentowi wybór określonego modułu specjalnościowego.

Wnioskodawca przedłożył 8 porozumień w sprawie przyjęcia określonej liczby studentów na praktyki. Każdy wniosek zapewnia odbycie praktyki 30 studentom, co dawałoby liczbę 240 studentów łącznie. Jednakże szczegółowa analiza przedłożonych kopii porozumień wskazuje, de facto pracodawców jest trzech: 1. Gdańskie Domy Dziecka (zatrudniające 4 psychologów), 2. Szkoła Podstawowa nr 2 w z oddziałami sportowymi w Gdańsku (według strony internetowej w roku szkolnym 2018/2019 zatrudniony był 1 psycholog; brak danych aktualnych) oraz Zespół Szkół Specjalnych nr 1 w Gdańsku (brak danych o zatrudnionych psychologach), co dawałoby deklarowanych miejsc 90. Wnioskodawca przewidział studia stacjonarne i niestacjonarne dla 50 studentów, ale nie jest jasno dookreślone, czy to jest liczba łączna czy rozdzielna, 50 osób dla stacjonarnych i 50 niestacjonarnych. Trudno zatem ocenić, czy realizacja praktyk w tych placówkach umożliwi realizację zakładanych efektów uczenia się. Zwłaszcza, że zgodnie z przedłożonym regulaminem praktyk: *W czasie praktyki obserwacyjnej, obserwacyjno metodycznej oraz metodycznej w placówce pod opieką opiekuna praktyk w tym samym czasie nie może pozostawać więcej niż jeden student*, a z podpisanych porozumień wynika, że w placówek jest zatrudnionych nie więcej niż 10 psychologów. Realizacja 600 godzin przez 50 studentów jednego roku, a 150 w pełnym cyklu kształcenia wydaje się mało realna. Wnioskodawca nie wywiązuje się z obowiązku określonego w uczelnianym regulaminie

praktyk, w którym jest zapisane, iż podstawowym zadaniem organizatora praktyk jest zapewnianie odpowiedniej liczby miejsc odbywania praktyk.

Regulamin praktyk, zakłada także, że student może dokonać samodzielnie wyboru miejsca praktyki. Wnioskodawca nie określił jednak rodzajów instytucji, w których praktyki zawodowe mogą być odbywane szczegółowych ani kryteriów, jakie muszą być spełnione, by student mógł osiągnąć w wybranej placówce efekty uczenia się zakładane dla praktyk. W związku z tym zapewnienie studentom w regulaminie praktyk możliwości samodzielnego wyboru miejsca praktyki nie spełni na wnioskowanym kierunku wymogów jakościowych.

Organizacja procesu nauczania

Liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia co do zasady zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Wnioskodawca nie przedstawił sposobu organizacji zajęć na studiach, nie jest zatem możliwa ocena organizacji procesu nauczania w tym zakresie.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wnioskodawca nie określił kompetencji oczekiwanych od kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia. Nie planuje się też egzaminów wstępnych ani innych kryteriów rekrutacji. Nie podaje, jakie przedmioty maturalne bierze pod uwagę ani jakie progi minimalne przewiduje przy rekrutacji. Podane przez Wnioskodawcę informacje o warunkach kwalifikacji na studia są niezgodne z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.). Art. 70 ust. 3 ustawy stanowi, iż podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie są wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości. Podstawę przyjęcia mogą również stanowić wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości i egzaminu lub egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. Uczelnia ustala, jakie wyniki stanowią podstawę przyjęcia na studia [...]. We wniosku nie zostało określone jakie wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości będą podstawą przyjęcia na wnioskowany kierunek. Informacje zawarte we wniosku nie określają żadnych kompetencji oczekiwanych od kandydata, nie potwierdzają zatem, iż jakiegokolwiek kompetencje oczekiwane od kandydatów zostaną zweryfikowane w wyniku postępowania w sprawie przyjęcia na studia, gdyż Wnioskodawca nie określił ani kompetencji ani jakie wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości będą podstawą przyjęcia na wnioskowany kierunek.

W punkcie 4 wniosku został określony opis sposobów weryfikacji i oceny osiąganych przez studenta efektów uczenia się w trakcie całego procesu kształcenia. Zasady weryfikacji i oceny osiągnięć studenta zakładanych efektów uczenia się są w zapisane bardzo ogólnikowo.

We wniosku nie zawarto szczegółowego opisu zasad dyplomowania specyficznego dla wnioskowanego kierunku. Nie ma informacji, czy student musi przygotować pracę dyplomową, ani jak będzie wyglądał egzamin. Jest tylko ogólnikowa informacja, że podczas egzaminu student odpowiada na trzy zadane pytania. Brak danych jakie to są pytania, czy student wybiera te pytania z puli wcześniej znanych i kiedy oraz w jaki sposób jest z nimi zapoznawany. Wymagań stawianych pracom dyplomowym nie można zrekonstruować na podstawie sylabusu zajęć Przygotowanie do egzaminu dyplomowego, gdyż taki sylabus nie został dostarczony. Z dostarczonego wniosku wynika, że Wnioskodawca w programie studiów nie wymaga złożenia pracy dyplomowej. Nie ma też sformułowanego regulaminu dyplomowania.

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiąganych przez studentów w wyniku realizacji poszczególnych zajęć uwzględnionych w programie studiów również wskazują na dominację sposobów sprawdzania i oceniania ukierunkowanych na wiedzę, umiejętności generyczne w większym stopniu, niż na umiejętności praktyczne, które, co podkreślano wyżej, nie zostały w sylabusach zajęć wyspecyfikowane, jako charakterystyczne dla poszczególnych zajęć. Dla przykładu dla zajęć Systemowa terapia rodzin w przypadku efektu uczenia się

w zakresie umiejętności zakładającego, iż student potrafi zaplanować działania psychoterapeutyczne i je w podstawowym zakresie przeprowadzić zaproponowano wykonanie zadań i ćwiczeń podczas zajęć oraz przy przygotowywaniu się do zajęć (zadania do samodzielnego wykonania), Zaliczenie pisemne lub ustne, Praca zaliczeniowa: prezentacja lub projekt. Takie same sposoby weryfikacji zaproponowano dla wszystkich 6 przypisanych do tego przedmiotu efektów uczenia się w zakresie umiejętności; przy czym nie określono o jakie zadania chodzi i jaką prezentację lub projekt powinien student wykonać i w jaki sposób zaplanowane zadania różnicowane są w zależności od konkretnego efektu. W taki sam sposób zaplanowana jest weryfikacja efektów uczenia się dla innych przedmiotów. Podany przykład odzwierciedla generalną nieprawidłowość w doborze metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiąganych przez studentów – metody te są określane w sposób bardzo ogólny, są niezróżnicowane i zawsze takie same: Wykonanie zadań i ćwiczeń podczas zajęć oraz przy przygotowywaniu się do zajęć (zadania do samodzielnego wykonania); Egzamin pisemny lub ustny; Praca zaliczeniowa: prezentacja lub projekt).

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

We wniosku zostały przedstawione informacje dotyczące 29 nauczycieli akademickich oraz innych osób, którym Wnioskodawca planuje powierzenie prowadzenia zajęć na wnioskowanym kierunku. W tej grupie 17 osób jest zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy. W gronie osób, którym planuje się powierzenie prowadzenia zajęć znajduje się 3 nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora, 2 – posiadających stopień doktora habilitowanego, 16 – posiadających stopień doktora oraz 8 nauczycieli akademickich i innych osób posiadających tytuł zawodowy magistra. W skład kadry na wnioskowanym kierunku psychologia i na którym w pełnym cyklu kształcenia planuje się kształcić co najmniej 150 studentów wchodzi tylko trzy osoby z dorobkiem naukowym z dyscypliny psychologia oraz 5 osób z wykształceniem zawodowym psychologa. Pozostali członkowie kadry kierunku reprezentują dyscypliny pedagogika (8 nauczycieli), socjologia, filozofia, chemia, nauki o zdrowiu (4 nauczycieli), nauki o polityce, nauki prawne, biologia.

Struktura kwalifikacji kadry kierunku nie jest dostosowana do celów, efektów i zakresu kształcenia na wnioskowanym kierunku. Zasadniczy zarzut dotyczy niemal całkowitego braku w kadrze kierunku nauczycieli akademickich lub innych osób posiadających dorobek naukowy psychologia, reprezentujących różne specjalizacje naukowe w obrębie tej dyscypliny, a także bardzo nieliczna grupa osób posiadających kompetencje i doświadczenie w zakresie różnych zawodów i stanowisk zawodowego rynku pracy związanego z psychologią.

Niewłaściwa struktura proponowanej kadry kierunku skutkuje licznymi nieprawidłowościami ustalaniu programu studiów, a co za tym idzie w przydziale zajęć dydaktycznych. Skutkuje to licznymi nieprawidłowościami w proponowanej obsadzie zajęć dydaktycznych przez osoby, których dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe w zakresie tematyki przypisanej zajęciom w sylabusach nie umożliwiają prawidłowej realizacji zajęć. Dotyczy to dziewięciu nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz wykładów i ćwiczeń z licznych przedmiotów.

Zajęcia z przedmiotu Metodologia badań psychologicznych, Psychometria i Podstawy statystyki powierzono nauczycielowi akademickiemu, który jest magistrem psychologii i uzyskał stopień naukowy w dyscyplinie nauk o zdrowiu, a specjalizuje się w zagadnieniach związanych z psychologią lekarską i psychologią kliniczną. We wniosku nie ma informacji o posiadaniu przez nauczyciela akademickiego, któremu powierzono zajęcia, doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki zajęć.

Jednemu nauczycielowi akademickiemu z tytułem naukowym profesora z dyscypliny psychologia powierzono prowadzenie zajęć z psychologii wychowawczej, rozwoju człowieka i osobowości. Jakkolwiek dorobek tego nauczyciela jest bardzo obszerny i to jednak nie obejmuje zagadnień związanych z tematyką prowadzonych zajęć.

Do prowadzenia wykładów z Psychologii uzależnień i Psychologicznych problemów niepełnosprawności wyznaczono co prawda doktora, ale z dziedziny pedagogiki a nie psychologii. Nauczyciel ten nie posiada dorobku naukowego w zakresie problematyki powierzonych mu zajęć.

Do prowadzenia wykładów z przedmiotów Ochrona własności intelektualnej i Elementy prawa dla psychologów wyznaczono magistra.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

We wniosku zawarta jest informacja, iż Wnioskodawca korzysta z pomieszczeń w trzech lokalizacjach. W jednej lokalizacji (Gdańsk ul. Kopernika 16) jest umiejscowienie pomieszczeń administracyjnych, sali gimnastycznej, studium języków obcych oraz biblioteki. W drugiej lokalizacji (Gdańsk ul. Sobieskiego 90) oddalonej o ok. 3 km, Wnioskodawca korzysta z pomieszczeń Pomorskich Szkół Rzemiosł. Na wynajem pomieszczeń w pierwszej lokalizacji Wnioskodawca zawarł umowę na czas określony od 1.09.2020 do 31.08.2022 (czyli nawet nie do końca roku akademickiego 2021/2022); w umowie zawarto klauzulę o możliwości przedłużenia umowy i zawarto w niej zapis o możliwości rozwiązania umowy z zachowaniem 6- miesięcznego okresu wypowiedzenia. Zajęcia ze studentami mają się odbywać w drugiej lokalizacji. Na wynajem pomieszczeń w tej lokalizacji Wnioskodawca zawarł umowę na czas określony od 1.09.2018 do 31.08.2023 (czyli nawet nie do końca roku akademickiego 2022/2023); w umowie zawarto klauzulę o możliwości przedłużenia umowy, a także zawarto w niej zapis o możliwości rozwiązania umowy z zachowaniem 2- miesięcznego okresu wypowiedzenia, co w warunkach prowadzenia działalności edukacyjnej całkowicie by tę działalność dezorganizowało. W umowie najmu nie określono na jakich zasadach Wnioskodawca korzysta z tych pomieszczeń, a zwłaszcza czy wyszczególnione na s. 96 pomieszczenia będą do wyłącznej dyspozycji Wnioskodawcy, czy też będą współdzielone z Pomorskimi Szkołami Rzemiosł oraz na jakich warunkach. We wniosku na str. 99 Wnioskodawca podaje, że drugim budynkiem, w którym odbywają się zajęcia dydaktyczne jest siedziba Szkół Okrętowych i Technicznych Conradinum przy ul. Piramowicz 1/2 w Gdańsku. Jednakże Wnioskodawca wskazał, że są to pomieszczenia dla studentów studiów podyplomowych, czyli nie są przeznaczone dla zajęć z wnioskowanego kierunku psychologia. Wniosek zawiera informację o liczbie pomieszczeń przy ulicy Sobieskiego 90, z których Wnioskodawca korzysta w celach dydaktycznych. Są to aula, dwie sale wykładowe po 70 miejsc wyposażone w rzutniki multimedialne i komputery stacjonarne oraz osiemnaście sal wykładowo - ćwiczeniowych z około 30 miejscami, co wydaje się wystarczające, jeśli Wnioskodawca miałby te sale na wyłączność. Należy jednak pamiętać, że GWSH prowadzi studia na kierunku pedagogika (stacjonarne i niestacjonarne), studia pierwszego stopnia, (5 specjalności) i drugiego stopnia (8 specjalności) oraz na kierunku zarządzanie, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym (stacjonarne i niestacjonarne) 4 specjalności. Zatem biorąc pod uwagę ogólną liczbę studentów na GWSH liczba pomieszczeń może nie być wystarczająca.

Pomieszczenia dydaktyczne są wyposażone w odpowiadający współczesnym wymogom sprzęt audiowizualny i komputerowy. Nie ma informacji na temat oprogramowania, nie można więc ocenić czy jest możliwe kształtowanie u studentów umiejętności korzystania z podstawowych pakietów statystycznych.

Wynajmowany obiekt jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Z powyższej analizy wynika iż nie wiadomo czy jest spełniony warunek określony w § 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, w którym mowa o tym, że w przypadku rozpoczęcia kształcenia na nowym kierunku program studiów jest realizowany z wykorzystaniem infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia, w zakresie przewidzianym w tym programie, od dnia rozpoczęcia prowadzenia zajęć na tym kierunku.

Wnioskodawca nie dysponuje możliwościami odbywania przez studentów praktyk, zgodnie z zaplanowanym programem studiów. Wnioskodawca nie dostarczył sylabusów dotyczących praktyk zawodowych, a w załączonym Programie praktyk nie zostały określone miejsca odbywania praktyk. Umieszczone w programie moduły specjalnościowe powinny zakładać możliwość odbywania praktyk zarówno w placówkach oświatowych jak i klinicznych., co jest zawarte w efektach uczenia się zamieszczonych w Programie praktyk na str. 366 Załącznika 1A dołączonego do wniosku; np. [student] *Ma bogatą wiedzę o funkcjonowaniu wybranych instytucji życia społecznego i regułach ich funkcjonowania (służba zdrowia, ośrodki profilaktyki i interwencji kryzysowej, system edukacyjny, instytucji pomocowe zajmujące się terapią rodzin, instytucje wspierające rehabilitację osób niepełnosprawnych i inne)*. Jak już wskazano wyżej porozumienia z 3 instytucjami (dwie szkoły i dom dziecka) zatrudniającymi co najwyżej 10 psychologów (a co bardziej prawdopodobne co najwyżej 6-7) oferującymi łącznie miejsca praktyk dla 90 studentów, co z punktu widzenia przewidywanej liczby 100 studentów (50 na studiach stacjonarnych oraz 50 na studiach niestacjonarnych) jest liczbą za małą, praktyki są bowiem zaplanowane we wszystkich, poza 1., semestrach studiów, a liczba studentów w pełnym cyklu kształcenia będzie wynosiła 300. Wnioskodawca nie wywiązuje się z obowiązku zapewniania odpowiedniej liczby miejsc odbywania praktyk, w placówkach umożliwiających osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się.

Wnioskodawca podaje, że w siedzibie uczelni GWSH przy ul. Kopernika 16 znajduje się biblioteka z czytelnią. Studenci mogą korzystać z zasobów bibliotecznych od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 – 16:00, we wtorki do 18.00 oraz w soboty w godzinach 8:00 – 15:00. Studenci i wykładowcy mają nieograniczony dostęp w Czytelni oraz salach komputerowych do światowych zasobów wiedzy – czasopism i publikacji naukowych w wersji elektronicznej Wirtualnej Biblioteki Nauki; bazy EBSCO; e-Publikacji Nauki Polskiej; bazy INFORLEX-u, katalogów Biblioteki Narodowej oraz katalogów bibliotek lokalnych. Inwentarz biblioteczny na dzień 30 września 2019 roku liczy 12648 voluminów. Informacje co do powiązaniu zasobów bibliotecznych z zapewnieniem prawidłowej realizacji zajęć oraz osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się są niespójne. W pierwszym zadaniu Wnioskodawca pisze, że: *„Księgozbiór obejmuje książki tematycznie powiązane z kierunkiem kształcenia Psychologia oraz publikacji stanowiących uzupełnienie podstawowej literatury na tym kierunku, np. z pedagogiki, filozofii, etyki, logiki, nauk społecznych itd.”*, a w drugim : *„Zarówno pozycje zwarte, jak i branżowe czasopisma, dostępne w bibliotece uczelni, tworzą księgozbiór obligatoryjny dla kształcenia pedagogów i nauczycieli.”* Analiza załącznika nr 6 Wybrane zasoby Biblioteki dla kierunku *Psychologia* Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna w Gdańsku wskazuje, że wybrane pozycje bibliograficzne są pozycjami głównie z XX wieku, a zasoby biblioteczne nie oferują najnowszych pozycji z dziedziny psychologia umożliwiających prawidłową realizację zajęć i osiąganie zakładanych efektów uczenia się zgodnie z literaturą zawartą w sylabusie. Losowa weryfikacja dostępności tytułów wykazała, że dla przedmiotu *Zdrowie i choroba w koncepcjach człowieka* przewidziano następującą literaturę podstawową 1. Bishop G. D., *Psychologia zdrowia*, Wyd. ASTRUM, Wrocław 2000. 2. Juczyński Z., *Narzędzia pomiaru w promocji i psychologii zdrowia*. Wyd. Pracownia Testów Psychologicznych, Warszawa 2009. 3. Ogińska-Bulik N., Juczyński Z., *Osobowość, stres a zdrowie*, Wyd. Difin, Warszawa 2010 . Żadnej pozycji nie ma w załączonym wykazie zasobów bibliotecznych ; dla przedmiotu *Psychopatologia* przewidziano literaturą podstawową w postaci : 1. Carson R.C., Butcher J. Mineka S., *Psychologia zaburzeń, T. 1 i 2.*, Wyd. GWP, Gdańsk 2003. 2. Cierpiątkowska L., *Psychopatologia*. Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa 2009. 3. Rosenhan D., Seligman E., *Psychopatologia*, Wyd. PTP, Warszawa 2003. 4. Juczyński Z., *Narkomania. Podręcznik dla nauczycieli, wychowawców i rodziców*, Wydanie II uzupełnione, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008. 5. Kępiński A., *Psychopatologia nerwic*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2007. 6. Meyer R., *Psychopatologia. Jeden przypadek – wiele teorii*, Wyd. GWP, Gdańsk 2004 . Zasoby biblioteczne wskazują na obecność dwóch z 6 pozycji. Wnioskodawca nie określił liczby voluminów dla poszczególnych pozycji bibliograficznych

wymienionych w załączniku 6 . Dodatkowo, merytoryczna analiza załącznika nr 6 Wybrane zasoby Biblioteki dla kierunku *Psychologia* Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna w Gdańsku wskazuje, że posiadane pozycje są pozycjami przestarzałymi głównie z połowy XX wieku, w tym pozycje z lat 60-tych i 70-tych. Brakuje pozycji najnowszych oraz pozycji anglojęzycznych.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Wnioskodawca nie przedstawił przekonującego uzasadnienia o potrzebie utworzenia wnioskowanego kierunku. Uzasadnia on potrzebę utworzenia kierunku „ odpowiedzą na lokalne potrzeby społeczno-gospodarcze utworzenia studiów” nie wskazując przy tym danych, które potwierdzałyby rosnące zapotrzebowanie na specjalistów w tym zakresie, ani diagnozy obrazującej zapotrzebowanie na specjalistów, których planuje się kształcić na wnioskowanym kierunku. W żadnym miejscu wniosku nie udowadnia, iż przygotowując absolwentów wnioskowanego kierunku do zawodowego rynku pracy wypełni jakąkolwiek lukę kadrową. Wnioskodawca nie wskazuje, że w opracowaniu efektów uczenia się zakładanych dla wnioskowanego kierunku wzięli udział interesariusze zewnętrzni, natomiast podkreśla, że *„Ponadto kierunek jest efektem badań GWSH w Gdańsku wśród maturzystów w zakresie zainteresowania nowymi zawodami związanymi z psychologią. Przeprowadzono sondaż wśród szkół partnerskich, który obejmowała pytania o zainteresowania, chęć pracy w zawodzie psychologa, podjęcia pracy w obszarze nauk psychologicznych. Według sondażu ponad 40 % uczniów wyraziło chęć podjęcia pracy w instytucjach oświatowych w charakterze psychologa nauczyciela, 29% w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, 16% w prywatnej praktyce psychologa, 15% nie ma zdania.”* Nie ma żadnych informacji, jaka była metodologia przeprowadzonego sondażu i na ile rzeczywiście odpowiada ona potrzebom rynku pracy. Wnioskodawca wskazał, że *„koncepcja kształcenia została wypracowana w procesie, w którym uczestniczyli członkowie Rady Wydziału Nauk Społecznych – pracownicy badawczo-dydaktyczni oraz Dziekan Wydziału. Do dyskusji nad propozycjami zapraszani byli także liczni psychologowie – praktycy, posiadające duże doświadczenie we wnioskowanej dziedzinie”,* jednak nie wymienia tych interesariuszy. Wnioskodawca nie zadbał też o to, by w zakresie projektowania programu studiów współpracował z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, których rodzaj i zakres działalności jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla wnioskowanego kierunku. Ten brak uwidocznił się także w doborze instytucji planowanych do odbywania praktyk przez studentów, co zostało ocenione wyżej.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

W programie studiów uwzględniono do wyboru język obcy (angielski lub niemiecki). W sylabusach zakłada się, że student po zakończeniu zajęć osiągnie poziom B2 biegłości językowej, jednakże bez żadnych wymagań odnośnie poziomu biegłości językowej z języka angielskiego/niemieckiego powinien posiadać student rozpoczynający zajęcia: *„Brak wymagań wstępnych dotyczących znajomości języka niemieckiego/angielskiego. Wymagania wstępne dotyczą znajomości terminów gramatycznych oraz gramatyki języka polskiego”*. Zajęcia z języka obcego są zaplanowane przez 4 semestry studiów w wymiarze 130 godzin z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego oraz 150 godzin łącznego nakładu pracy studenta. Oznacza to, że wstępny poziom biegłości językowej powinien sięgać B1. Ponieważ wymóg ten nie jest określony i nie jest także weryfikowany na poziomie przyjmowania kandydatów na studia, nie można stwierdzić, że studenci osiągną wymagany poziom B2, czyli poziom Upper intermediate. O niemożności osiągnięcia poziomu B2 świadczy także dobór podręczników do nauki języka angielskiego znajdujący się w wykazie lektury podstawowej odnoszącej się do poziomu A2 (Pre-intermediate), natomiast w wykazie podręczników nie

zostały wyszczególnione podręczniki dla poziomu B2. W przypadku języka angielskiego nie określono, jakiego poziomu biegłości językowej podręcznik dotyczy.

W programie studiów nie uwzględniono też zajęć języku angielskim, co sprzyjałoby podnoszeniu stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Wnioskowania w strategii rozwoju wskazuje co prawda, że jego celem jest m.in. organizowanie konferencji i sympozjów naukowych zarówno o charakterze krajowym, jak i międzynarodowym, jednak bez dokładnego określenia tematyki, zasięgu i zakresu tej współpracy, ośrodków, z którymi zamierza nawiązać współpracę. Wnioskodawca podaje też, że zamierza wykorzystywać wzorce międzynarodowe przy opracowywaniu programu studiów. Jednak nie dookreślając jakie wzorce ma na myśli i jak to się przekłada na przedłożony program studiów.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Co do zasady zapewnia się możliwość udziału w konsultacjach z nauczycielami akademickimi oraz innymi osobami prowadzącymi zajęcia, w dogodnych terminach, uwzględniając potrzeby studentów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Z perspektywy studenckiej uczestnicy studiów z reguły uzyskują dostęp do materiałów wykorzystywanych podczas zajęć dydaktycznych, z uwzględnieniem pomocy naukowych przesyłanych w formie elektronicznej, a także za pośrednictwem platformy e-learningowej.

Studenci z niepełnosprawnościami otrzymują opiekę umożliwiającą im pełny udział w procesie kształcenia i prowadzeniu badań. Zgodnie z Regulaminem studiów mechanizm racjonalnych usprawnień obejmuje m.in. dostarczanie studentom z niepełnosprawnościami materiałów informacyjnych, organizowanie zajęć w salach dydaktycznych bez barier przestrzennych, a także możliwość odbywania zajęć w sposób indywidualny, zapewnienia tłumacza języka migowego czy prawa do korzystania z dyktafonu.

Na mocy Regulaminu studiów Władze kierunku zapewniają studentom wsparcie merytoryczne i organizacyjne poprzez funkcję opiekuna roku. Do jego obowiązków należy udzielanie studentom pomocy, rady i konsultacji w sprawach związanych z ich problemami dydaktycznymi i socjalnymi, a także opiniowanie indywidualnych spraw studentów.

Władze Uczelni zapewniają wsparcie w wejściu studentów na rynek pracy poprzez działalność Biura Karier. Do jego zadań należy m.in. dostarczanie informacji o rynku pracy oraz możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych, poradnictwo zawodowe, pozyskiwanie i udostępnianie ofert pracy, staży oraz praktyk, współpraca z instytucjami rynku pracy i pracodawcami. W przedstawionej dokumentacji nie zawarto jednak informacji dotyczącej identyfikacji potrzeb studentów w odniesieniu do specyfiki kierunku studiów.

W materiałach źródłowych nie zaprezentowano danych na temat działalności organizacji studenckich, w tym w szczególności kół naukowych, objęcia ich wsparciem merytorycznym ze strony opiekunów oraz finansowym ze strony Jednostki.

W dokumentach nie podano informacji dotyczącej tworzenia warunków do uczestnictwa studentów w programach wymiany krajowej i międzynarodowej, również poprzez odpowiednie działania promocyjne.

Motywowanie studentów do osiągnięcia dobrych wyników w nauce odbywa się poprzez oferowane stypendium rektora, o które mogą ubiegać się studenci wyróżniający się wynikami w nauce, udokumentowanymi osiągnięciami naukowymi, artystycznymi lub sportowymi. Dodatkowo Regulamin studiów zapewnia wyróżnienia za osiągnięcia organizacyjne, medal „Primus Inter Pares” lub nagrody pieniężne.

Studenci co do zasady mają zapewnione wsparcie przez kadrę administracyjną.

Na mocy Regulaminu Samorządu Studentów Uczelnia stwarza warunki merytoryczne oraz organizacyjne do działania w samorządzie studenckim. Dodatkowo studenci mają zapewnione miejsce do organizacji samorządowych w czytelni.

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów na kierunku oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają systematyczne przeglądy systemu wsparcia studentów

w procesie uczenia się, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Przeprowadza się monitorowanie warunków kształcenia, w tym analizę warunków umożliwiających osiągnięcie efektów kształcenia przez osoby z niepełnosprawnościami, doskonalenie jakości obsługi administracyjnej studentów na Wydziale oraz ocenę dostępności pracowników dla studentów.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Przedstawiona we wniosku charakterystyka zakresu i funkcji wewnętrznego systemu zapewnienia jakości nie zawiera opisu planowanych działań mających na celu umożliwienie publicznego dostępu do informacji o programie studiów oraz sposobach organizacji i realizacji procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Opis działań na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia (opis sposobów weryfikacji i oceny osiągniętych przez studenta efektów uczenia się w trakcie całego procesu kształcenia) co do zasady jest poprawny. Jednakże w kolejnym zdaniu Wnioskodawca podaje, że: *„Aktualna struktura zatrudnienia pozwala na zaspokajanie potrzeb kadrowych związanych z realizacją procesu kształcenia na kierunkach: Zarządzanie, Pedagogika, Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna na Wydziale Nauk Społecznych”*, co oznacza, że uczelnia wbrew wcześniejszym deklaracjom, ocenia, że nie jest przygotowana pod względem kadrowym do prowadzenia studiów na kierunku psychologia.

Opisana przez Wnioskodawcę procedura polityki projakościowej monitorującej doskonalenie programów studiów nie jest adekwatna do przedstawionego programu studiów. Np. Wnioskodawca podaje, że *„Monitorowanie zasad weryfikowania zakładanych efektów uczenia się [zakłada m.in.] weryfikację procedury zatwierdzania tematów prac dyplomowych; ocenę procedury doboru recenzentów i jakości recenzji”*, jednakże program studiów nie przewiduje pisanie pracy dyplomowej. Wnioskodawca podaje też, że program studiów będzie monitorowany i doskonalony przy udziale *„pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w określaniu efektów kształcenia (cykliczne badanie otoczenia)”* nie wskazując jednak o jakich interesariuszach myśli i na czym ma polegać cykliczne badanie otoczenia. Wspomnianą wcześniej ankietę przeprowadzoną wśród uczniów szkół średnich na temat chęci studiowania psychologii trudno uznać za badanie otoczenia. Wnioskodawca nie podaje też jakich interwałach będą dokonywane przeglądy programów studiów i w oparciu o jakie kryteria.

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów co do zasady uwzględniają udział studentów w tym procesie, a szczególnie udział w tworzeniu zasad projektowania, zatwierdzania, zmian programu studiów oraz systematycznych ocenach programu studiów. Na kierunku przeprowadza się badania studentów w zakresie obciążenia pracą własną, a także analizę zgodności opisów przedmiotów z uczelnianym wzorem opisu przedmiotu oraz poprawności przypisywania punktów ECTS do przedmiotów i doskonalenie programu studiów.

Należy jednak wskazać, iż szczegółowa procedura projektowania i zatwierdzania programu studiów i podział kompetencji w tym zakresie, zaangażowanie poszczególnych grup interesariuszy, szczegółowo opisane we wniosku, nie przyniosły rezultatu. Program studiów i warunki jego realizacji – kadrowe – materialne – budzą bowiem wiele zastrzeżeń, które zostały sformułowane w niniejszej opinii.

